

RESOLUCIÓ AMB MOTIU DEL 10 D'OCTUBRE, DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL.

ANTECEDENTES:

Cada 10 d'octubre celebrem el Dia Mundial de la Salut Mental. Això, que ve succeint des de 1992, va sorgir com una iniciativa de la Federació Mundial per a la Salut Mental (WFMH) i té el suport de l'OMS. El 10 d'octubre és un dia per a revalidar el compromís amb una bona atenció, crear consciència sobre els problemes a tot el món i mobilitzar esforços en suport de la salut mental.

La bona salut mental és un estat que permet a les persones fer front als moments d'estrés en la vida, desenrotllar les seues habilitats i capacitats, aprendre i treballar adequadament, i realitzar contribucions a la seua comunitat. L'atenció a la salut mental, històricament maltractada, ha sigut sempre una prioritat dels governs socialistes. Des de la Llei General de Sanitat (1986), impulsada pel socialista Ernest Lluch que va possibilitar la reforma psiquiàtrica, el treball comunitari i la reinserció social de les persones que patixen un trastorn mental, fins a les successives estratègies o plans nacionals i autonòmics. Els socialistes considerem que la salut mental hauria de ser una prioritat i un objectiu de totes les administracions i governs. És necessari invertir recursos per a la prevenció, la detecció precoç, la intervenció primerenca i el tractament dels trastorns mentals.

És imprescindible potenciar la salut mental dels xiquets, xiquetes i adolescents des de les aules, implementant estratègies que promoguen el seu benestar emocional i psicològic. Creiem també és necessari realitzar campanyes dirigides a la població en general, sobre la importància de cuidar la salut mental, i campanyes que desmitifiquen els trastorns mentals fomentant l'empatia cap als qui els patixen.

Els socialistes considerem prioritari garantir una bona atenció en salut mental. Les successives crisis econòmiques i la pandèmia de COVID-19 van estressar un sistema sanitari castigat per les polítiques de retallades sanitàries i privatitzacions realitzades pels governs de dretes. Els serveis de salut mental tenien una cobertura i capacitat limitada per a l'atenció a les persones amb trastorn mental abans de la pandèmia i esta va ressaltar estes mancances. Creiem que els serveis de salut mental haurien de créixer en proporció a l'augment de la demanda i de les necessitats.

En el context nacional, la Comunitat Valenciana destaca per presentar la més alta prevalença de trastorns mentals registrats al país (25,10% total, últimes dades disponibles en els indicadors clau del sistema nacional de salut INCLASNS, 2021).

Analitzant els recursos humans, veiem que les plantilles de les Unitats de Salut Mental d'adults són marcadament deficitàries per a atendre aquests trastorns. Per posar un exemple, en el Pla de salut Mental vigent a la Comunitat Valenciana es parla d'una taxa de 3,2 psicòlegs clínics per 100.000 habitants, amb desigualtats per departaments La mitjana europea és de 18 per 100.000 i les societats europees de salut mental recomanen un mínim de 20 psicòlegs per 100.000 habitants.

La correcta atenció al trastorn mental greu és una assignatura pendent. Es necessita invertir a millorar la intervenció, la rehabilitació psicosocial i la integració d'estos pacients, solucionar els problemes d'inserció laboral, i l'atenció psicogeriàtrica.

Quant al trastorn mental comú, l'anterior govern, liderat pel PSPV va impulsar l'atenció al mateix impulsant la figura del psicòleg clínic en les unitats de suport d'Atenció Primària, cominant a garantir la incorporació d'almenys un psicòleg clínic en cadascun dels Centres de Salut d'Atenció Primària (Llei 8/2022, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat, publicada en el Boletín Oficial del Estado (BOE) de 2 de març de 2023). La incorporació progressiva s'ha frenat, hui dia Atenció Primària només compta amb una psicòloga clínica a Castelló i dos a Vila-real, a conseqüència d'això la població esta desatessa.

Des del municipalisme es pot treballar per la salut. L'àmbit municipal és fonamental en l'impuls de polítiques públiques per a millorar la salut de la població (campanyes de promoció de la salut, campanyes per a previndre la malaltia i accions per a reivindicar una atenció adequada quan la malaltia apareix).

El 10 d'octubre de l'any passat l'alcaldesa Begoña Carrasco va manifestar l'aposta ferma del govern municipal per la salut mental, afirmant que reclamaria més finançament a totes les administracions i més recursos perquè els castellonencs reben l'atenció que es mereixen. Ha passat un any encara ens vam trobar amb escassetat de recursos preventius i d'atenció. A Castelló l'accés a l'atenció en Salut Mental continua sent un luxe, trobem que:

1. Les Unitats de Salut Mental estan suportant un important augment de la pressió assistencial en els últims temps, amb escassa dotació de personal. Això es tradueix en un augment de les llistes d'espera, en demores en les primeres visites i excessiu temps entre les visites successives.
2. Els dispositius i recursos per a tractar de manera integral als pacients amb trastorn mental greu són insuficients i existixen greus problemes en la inserció laboral d'estos pacients.
3. S'ha paralytitzat la incorporació de psicòlegs clínics a Atenció Primària. Això es tradueix en sobrecàrrega per a Atenció Primària i sobrecàrrega per a les Unitats de Salut Mental.
4. Els programes preventius en la infància i l'adolescència són insuficients.

És per tot l'anteriorment exposat que es proposa, al plenari de la Comissió Executiva Municipal de Castelló, per al seu debat i aprovació els següents

ACORDS:

1. Exigir a l'Ajuntament de Castelló un compromís seriós amb la salut mental desenrotllant des del municipalisme programes per a totes

les etapes de la vida. Volem assenyalar que estos programes no es poden realitzar a costa de la Sanitat Pública, com en el fiasco de la infermera escolar. Estos programes requerixen la contractació de més professionals.

2. Sol·licitar a la Conselleria de Sanitat l'augment progressiu de les plantilles de les Unitats de Salut mental fins a aconseguir unes ràtios adequades.
3. Demanar a l'ajuntament de Castelló que reivindique els recursos, dispositius i programes necessaris per a l'atenció al trastorn mental greu, i que reforce la col·laboració amb el tercer sector.
4. Instar l'Ajuntament de Castelló a reclamar una bona atenció per al Trastorn Mental Comú, impulsant la incorporació de psicòlegs clínics en tots els Centres de Salut del municipi de Castelló.
5. Reclamar programes preventius a les aules, ensenyant habilitats d'afrontament, de gestió de les emocions, d'autoacceptació i dissenyant itineraris d'educació emocional adequats.
6. Donar trasllat de la següent resolució a la militància del PSPV-PSOE de Castelló perquè en prengueu coneixement.

Castelló, 30 de setembre de 2024

Pilar Mahiques Santos
Secretària de Salut Mental
CEM Castelló

Resolució aprovada pel Plenari de la Comissió Executiva Municipal de Castelló el 30 de setembre de 2024

RESOLUCIÓN CON MOTIVO DEL 10 DE OCTUBRE, DÍA MUNDIAL DE LA SALUD MENTAL.

ANTECEDENTES:

Cada 10 de octubre celebramos el Día Mundial de la Salud Mental. Esto, que viene sucediendo desde 1992, surgió como una iniciativa de la Federación Mundial para la Salud Mental (WFMH) y tiene el respaldo de la OMS. El 10 de octubre es un día para revalidar el compromiso con una buena atención, crear conciencia sobre los problemas en todo el mundo y movilizar esfuerzos en apoyo de la salud mental.

La buena salud mental es un estado que permite a las personas hacer frente a los momentos de estrés en la vida, desarrollar sus habilidades y capacidades, aprender y trabajar adecuadamente, y realizar contribuciones a su comunidad. La atención a la salud mental, históricamente maltratada, ha sido siempre una prioridad de los gobiernos socialistas. Desde la Ley General de Sanidad (1986), impulsada por el socialista Ernest Lluch que posibilitó la reforma psiquiátrica, el trabajo comunitario y la reinserción social de las personas que padecen un trastorno mental, hasta las sucesivas estrategias o planes nacionales y autonómicos. Los socialistas consideramos que la salud mental debería ser una prioridad y un objetivo de todas las administraciones y gobiernos. Es necesario invertir recursos para la prevención, la detección precoz, la intervención temprana y el tratamiento de los trastornos mentales.

Es imprescindible potenciar la salud mental de los niños, niñas y adolescentes desde las aulas, implementando estrategias que promuevan su bienestar emocional y psicológico. Creemos también es necesario realizar campañas dirigidas a la población en general, sobre la importancia de cuidar la salud mental, y campañas que desmitifiquen los trastornos mentales fomentando la empatía hacia quienes los padecen.

Resolución aprobada por el Plenario de la Comisión Ejecutiva Municipal de Castelló el 30 de septiembre de 2024

Los socialistas consideramos prioritario garantizar una buena atención en salud mental. Las sucesivas crisis económicas y la pandemia de COVID-19 estresaron un sistema sanitario castigado por las políticas de recortes sanitarios y privatizaciones realizadas por los gobiernos de derechas. Los servicios de salud mental tenían una cobertura y capacidad limitada para la atención a las personas con trastorno mental antes de la pandemia y esta resaltó estas carencias. Creemos que los servicios de salud mental deberían crecer en proporción al aumento de la demanda y de las necesidades.

En el contexto nacional, la Comunidad Valenciana destaca por presentar la más alta prevalencia de trastornos mentales registrados en el país (25,10% total, últimos datos disponibles en los indicadores clave del sistema nacional de salud INCLASNS, 2021).

Analizando los recursos humanos, vemos que las plantillas de las Unidades de Salud Mental de adultos son marcadamente deficitarias para atender a estos trastornos. Por poner un ejemplo, en el Plan de salud Mental vigente en la Comunidad Valenciana se habla de una tasa de 3,2 psicólogos clínicos por 100.000 habitantes, con desigualdades por departamentos. La media europea es de 18 por 100.000 y las sociedades europeas de salud mental recomiendan un mínimo de 20 psicólogos por 100.000 habitantes.

La correcta atención al trastorno mental grave es una asignatura pendiente. Se necesita invertir en mejorar la intervención, la rehabilitación psicosocial y la integración de estos pacientes, solucionar los problemas de inserción laboral, y la atención psicogerítrica.

En cuanto al trastorno mental común, el anterior gobierno, liderado por el PSPV impulsó la atención al mismo impulsando la figura del psicólogo clínico en las unidades de apoyo de Atención Primaria, conminando a garantizar la incorporación de al menos un psicólogo clínico en cada uno de los Centros de Salud de Atención Primaria (Ley 8/2022, de 29 de diciembre, de medidas fiscales, de gestión administrativa y financiera, y de organización de la Generalitat, publicada en el Boletín Oficial del Estado (BOE) de 2 de marzo de 2023). La incorporación progresiva se ha frenado, a día de hoy Atención Primaria sólo cuenta con una psicóloga clínica en Castelló y dos en Vila-real, como consecuencia de esto la población esta desatendida.

Desde el municipalismo se puede trabajar por la salud. El ámbito municipal es fundamental en el impulso de políticas públicas para mejorar la salud de la población (campañas de promoción de la salud, campañas para prevenir la enfermedad y acciones para reivindicar una atención adecuada cuando la enfermedad aparece).

El 10 de octubre del año pasado la alcaldesa Begoña Carrasco manifestó la apuesta firme del gobierno municipal por la salud mental, afirmando que reclamaría más financiación a todas las administraciones y más recursos para que los castellonenses reciban la atención que se merecen. Ha pasado un año todavía nos encontramos con escasez de recursos preventivos y de atención. En Castelló el acceso a la atención en Salud Mental sigue siendo un lujo, encontramos que:

1. Las Unidades de Salud Mental están soportando un importante aumento de la presión asistencial en los últimos tiempos, con escasa dotación de personal. Esto se traduce en un aumento de las listas de espera, en demoras en las primeras visitas y excesivo tiempo entre las visitas sucesivas.
2. Los dispositivos y recursos para tratar de manera integral a los pacientes con trastorno mental grave son insuficientes y existen graves problemas en la inserción laboral de estos pacientes.
3. Se ha paralizado la incorporación de psicólogos clínicos a Atención Primaria. Esto se traduce en sobrecarga para Atención Primaria y sobrecarga para las Unidades de Salud Mental.
4. Los programas preventivos en la infancia y la adolescencia son insuficientes.

Es por todo lo anteriormente expuesto que se propone, al plenario de la Comisión Ejecutiva Municipal de Castelló, para su debate y aprobación los siguientes

ACUERDOS:

1. Exigir al Ayuntamiento de Castelló un compromiso serio con la salud mental desarrollando desde el municipalismo programas para todas las etapas de la vida. Queremos señalar que estos programas no se pueden realizar a expensas de la Sanidad Pública, como en el fiasco de la enfermera escolar. Estos programas requieren la contratación de más profesionales.
2. Solicitar a la Conselleria de Sanitat el aumento progresivo de las plantillas de las Unidades de Salud mental hasta conseguir unas ratios adecuadas.
3. Pedir al ayuntamiento de Castelló que reivindique los recursos, dispositivos y programas necesarios para la atención al trastorno mental grave, y que refuerce la colaboración con el tercer sector.
4. Instar al Ayuntamiento de Castelló a reclamar una buena atención para el Trastorno Mental Común, impulsando la incorporación de psicólogos clínicos en todos los Centros de Salud del municipio de Castelló.
5. Reclamar programas preventivos en las aulas, enseñando habilidades de afrontamiento, de gestión de las emociones, de autoaceptación y diseñando itinerarios de educación emocional adecuados.
6. Dar traslado de la siguiente resolución a la militancia del PSPV-PSOE de Castelló para su conocimiento.

Castelló, 30 de septiembre del 2024

Pilar Mahíques Santos
Secretaria de Salud Mental
CEM Castelló